

MLEKARNA KREPKO

**Stanje v Javnih ustanovah s predlogi konkretnih
rešitev**

Sandra Turnšek

Državni zbor, 11. marec 2019

Primer učinkovitega informiranja, izobraževanja in pospeševanja prodaje

□ BIO/EKO MLEKO IN MLEČNI IZDELKI

Učinek:

- 80% oskrba Javnih ustanov
- Prisotnost v trgovskih verigah
- ***V Javnih ustanovah uvoženi ekološki mlečni izdelki večinoma niso prisotni***

Zakaj smo leta 2011 ustanovili GIZ Eko Krepko?

- Ne zadostno informiranje
- Regionalno slabo sodelovanje
- Pomanjkanje izobraževalnih programov za edukacijo potrošnika

Doseganje ciljev

- Črpanje nepovratnih sredstev EU in RS, ki so razpisana kot podpora pri dejavnostih informiranja in pospeševanja prodaje za shemo kakovosti.
- Aktivno sodelovanje v vzgojno varstvenih zavodih kot promotorji zdravih ekoloških izdelkov.
- Sodelovanje z različnimi društvi in posamezniki, ki se ukvarjajo s pridelavo ekoloških živil.
- Pridobivanje lokalnih skupnosti za sodelovanje pri edukaciji otrok in staršev.
- Aktivno sodelovanje pri izobraževanju trgovcev o prednostih ponudbe ekoloških mlečnih izdelkov.

Odmevne akcije, katerih posledica je povečanje povpraševanja po BIO mlečnih izdelkih

- Predstavitve v Javnih ustanovah
- Degustacije in izobraževanja vodij prehran, sodelovanje pri pripravi javnih razpisov, izvedba ekskurzij z namenom spoznavanja “ekološke verige”
- Javni nastopi v radijskih in televizijskih oddajah
- Oglaševanje v tiskanih medijih s PR članki izobraževalnega značaja
- Udeležba na tematskih sejnih
- Izvedba degustacij in promocij
- Oglaševanje na obcestnih panojih

Odmevne akcije, katerih posledica je povečanje povpraševanja po BIO mlečnih izdelkih

- Izdaja edukacijskega gradiva
- Zloženske, ki so bile razdeljene delavcem šol, vrtcev, po zdravstvenih domovih in bolnicah, ter otrokom in staršem v okviru izobraževalne lutkovne igrice
- Oglaševanje v zdravstvenih domovih
- Plakati in razdeljevanje zloženek

Vizija združenja EkoKrepko v prihodnosti (napisano leta 2011)

- Trenutno stanje na trgu kaže, da zahteve in potrebe potrošnikov po lokalnih - slovenskih ekoloških pridelkih in izdelkih že obstajajo in so v porastu. Zaradi preobsežnega uvoza in nizkih cen pa posameznik, ki se ukvarja z ekološko pridelavo in predelavo na področju trženja svojih ekoloških izdelkov ne more narediti veliko.
- GIZ se je v zadnjih letih v celoti aktivno vključil v informiranje in izobraževanje potrošnikov o prednostih uporabe **vseh** ekoloških živil slovenskega porekla.
- **Najpomembneje, vključil se je v aktivno trženje slovenskih ekoloških živil.**

Stanje v Javnih ustanovah (2011)

- Podatki zajemajo razpisane količine ekoloških živil v Javnih naročilih od 1.12.2010 do 1.12.2011 (1 leto).
- od vseh Javnih ustanov, jih ekološka živila v Javna naročila vključi le polovica

Sadje	Skupaj	GIZ + ostali slov. ponudniki	Uvoz
□ Hruške:	24.583 kg	7.117 kg	17.466 kg
□ Jabolka:	160.916 kg	52.855 kg	108.061 kg
□ Jagode:	4.507 kg	516 kg	3.991 kg
□ Slive:	2.778 kg	540 kg	2.238 kg
□ Grozdje:	8.985 kg	1.296 kg	7.689 kg

Opomba:

na večino razpisov za grozdje se ne upamo prijaviti,
ker ne moremo zagotoviti količin.

Stanje v Javnih ustanovah (2011)

Zelenjava	Skupaj	GIZ + ostali slov. ponudniki	Uvoz
☐ Solata (krist.)	18.973 kg	5.940 kg	13.033 kg
☐ Korenje	16.893 kg	7.683 kg	9.210 kg
☐ Paprika	10.549 kg	5.214 kg	5.335 kg
☐ Paradižnik	23.680 kg	13.296 kg	10.384 kg
☐ Česen	967 kg	288 kg	679 kg
☐ Čebula	16.607 kg	6.985 kg	9.622 kg
☐ Krompir	121.845 kg	12.628 kg	109.217 kg
☐ Zelje sv.	24.391 kg	7.884 kg	16.507 kg
☐ Kislo zelje	4.817 kg	1.177 kg	3.640 kg
☐ Kisla repa	3.425 kg	1.113 kg	2.312 kg

V celoti s slovensko ekološko pridelavo in predelavo pokrivamo

- Sklop mesa in mesnih izdelkov z izjemo perutnine.
- Sklop kruha in peciva, kjer je še velik potencial za razvoj novih certificiranih pekarn s paleto novih izdelkov in vrst kruha.
- Sklop mleka in mlečnih izdelkov.
- Sklop jajc.

Ukrepi za oskrbo Javnih ustanov s slovenskimi eko živili (iz leta 2011)

- Pristojni državni resorji morajo poskrbeti za prednostno obravnavo slovenskih ekoloških živil v Javnih naročilih.
- Omejiti ali ločiti izdajo eko certifikatov, glede na tržno usmerjenost, oziroma obdelavo kmetijskih zemljišč.
- Ustvariti cenovno politiko, ki se bo približala cenam uvoza. (seveda postopoma, saj po količini pridelave zaostajamo)

Ko bodo izvedeni predlagani ukrepi:

- Ne bo več zadržkov pri povečanju ekološke pridelave in predelave pri slovenskih kmetih.
- Pretok znanja od kmetijskih svetovalcev do kmeta bo stekel bistveno hitreje.
- Delo, ki ga opravljajo različna združenja, društva, interesne skupine ipd., bo končno obrodilo sadove na področju povečanja lokalne samooskrbe in ne za povečanje tuje pridelave in povečanje zaslužkov uvoznikov.
- Cene bodo “padle”.

Tako smo mislili leta 2011, kako je pa danes?

- Ne bo več zadržkov pri povečanju ekološke pridelave in predelave pri slovenskih kmetih.

Pri oskrbi Javnih ustanov so zadržki še večji, saj je praksa pokazala največ 15% realizacijo predvidenih količin posameznih javnih razpisov – predračunov.

S takim neodgovornim ravnanjem je onemogočeno planiranje slovenskega ekološkega kmetijstva in vse pobude po povečanju slovenske pridelave in predelave se izkažejo kot jalove.

- Pretok znanja od kmetijskih svetovalcev do kmeta bo stekel bistveno hitreje.

S „terena“ še vedno ni vzpodbudnih informacij.

Tako smo mislili leta 2011, kako je pa danes?

- Delo, ki ga opravljajo različna združenja, društva, interesne skupine ipd., bo končno obrodilo sadove na področju povečanja lokalne samooskrbe in ne za povečanje tuje pridelave in povečanje zaslužkov uvoznikov.

Stanje je nespremenjeno. Vzrok: ignoriranje razpisanih količin pridelkov iz Javnih razpisov.

- Cene bodo “padle”.

Cene so nižje kot leta 2011, predvsem zaradi dolgotrajnega vpliva uvoza s konkurenčnimi cenami, katerega posledica je spremenjen način miselnosti in trgovanja domačih ponudnikov.

Slovenija je priložnost ekološkega kmetovanja

- **Vsi, skupaj z odločno in jasno načrtano ekološko kmetijsko politiko, podprto s strani države brez ekološke fige v žepu, lahko ponudimo naši prelepi Sloveniji dodano vrednost, ki si jo brezpogojno zasluži!**

Hvala za vaš čas

